

Læseplan for MUSIK 0. til 7. klasse

Musikken er en del af vores kultur og indtager en betydelig plads i børns og unges hverdag. Det er derfor naturligt, at musikundervisningen beskæftiger sig med såvel den ældre som den nutidige musik. Bredden er vigtig både tidsmæssigt, geografisk og genremæssigt, og der arbejdes således med kompositionsmusik og rytmisk musik i forskellige stilarter og med såvel populære som mere eksperimenterende udtryksformer. Da eleverne i udstrakt grad oplever, erfarer og erkender gennem kropslig aktivitet, er bevægelsesaktiviteter også en vigtig del af musikundervisningen.

Kriterier for valg af indhold

Valg af musikalsk indfaldsvinkel skal i videst muligt omfang give eleverne den praktiske erfaring og teoretiske viden, som giver mulighed for at udtrykke sig i, om og til musik, og som er afgørende for den kunstneriske oplevelse og glæden ved musik.

De musikalske aktiviteter i musikundervisningen kan sammenfattes i begrebet musikudøvelse; ikke kun forstået som reproduktion, men som aktiviteter, hvor sang, spil på instrumenter, komposition, improvisation og lytning udgør en helhed, ofte i forbindelse med dans, drama, digtning og anden kunstnerisk udfoldelse.

Undervisningens hovedområder

Sang

Der arbejdes med en- og flerstemmig sang med hovedvægt på det enstemmige.

Flerstemmighed indgår i form af enkel bordun, ostinat, »ekko«-teknik og gennemkomponerede 2. stemmer. Brug af stemmen er helt centralt og indgår i næsten alle aktiviteter i musikundervisningen: som melodistemme i fællessang og spillesatser, i sanglege, dans og andre bevægelsesaktiviteter og som et musikalsk udtryksmiddel i elevernes egne kompositioner. Undervisningen omfatter udvikling af smidighed, tydelig artikulation og egal klang i sang- og talestemme, og toneomfanget øges gennem brug af stemmen i både »normale« og »ekstreme« stemmeaktiviteter. Eleverne skal have mulighed for at eksperimentere og improvisere. Solistisk sang og mikrofonforstærket sang dyrkes især i slutningen af forløbet.

Sangrepertoiret omfatter børnesange, rim og remser. Endvidere inddrages sange, viser og salmer fra forskellige tidsepoker og i forskellige musikalske stilarter. I repertoiret indgår også

sange på andre sprog.

Instrumentalspil

Undervisningen skal omfatte spil på instrumenter fra forskellige instrumentgrupper, fx blæse-, strenge-, tangentinstrumenter og slagtøj. Eleverne skal have kendskab til instrumenternes klanglige og tekniske muligheder. Sammenspil udgør en væsentlig del af undervisningen, og eleverne skal spille sammen i både større og mindre grupper.

Valg af indhold foretages i relation til elevernes erfaringer og udvikling og på baggrund af deres forudsætninger for at kunne håndtere og udvikle færdigheder på de forskellige instrumenter. Repertoiret skal spænde genre-mæssigt bredt. Der arbejdes med at bevidstgøre puls- og taktforfølelsen, som er en vigtig forudsætning for, at et sammenspil lykkes. Dette kan ske gennem rytmeledsagelse til sange, remser og sanglege. Enkle rytmeinstrumenter som håndtrommer, tamburiner m.fl. er velegnede i den forbindelse. Der stiles mod at arbejde med varierede og komplekse rytmer i forskellige stilarter, hvor instrumenter som fx el-bas, guitar, trommesæt og congas vil give et autentisk lydbillede. Der arbejdes med melodispil på egnede instrumenter som fx stavspil og tangentinstrumenter.

Der arbejdes med akkompagnement i form af modstemmer og ledsagestemmer i enkle, overskuelige strukturer som trinvis bevægelse, ostinat og sekvens. Stavspil er velegnede i denne sammenhæng, især vores marimbaer, der har en meget bred appel. Desuden bliver instrumenter som fx keyboards inddraget for at skabe et mere komplekst og spændende lydbillede. Der arbejdes med harmonisk opbygning i dur/mol-tonal musik, herunder skalaer og akkorder. Instrumenter som guitar, ukulele og tangentinstrumenter er velegnede til at anskueliggøre disse forhold. Der arbejdes med arrangement, improvisation og komposition i hele forløbet for at give eleverne mulighed for at være aktivt skabende og eksperimenterende. I arrangement arbejdes der fx med forskellige kombinationer af givne rytmer og stemmer for at finde frem til det bedste musikalske udtryk. I improvisation arbejdes rytmisk og melodisk ud fra forskellige principper, bl.a. improvisationsskalaer.

I komposition kan eleven fx arbejde med selv at komponere melodier og ledsagestemmer.

Bevægelse

En stor del af den musik, som børnene hører gennem de elektroniske medier, appellerer bevidst til danse- og bevægelsesaktiviteter. Bevægelsesaktiviteterne kan knyttes til og inspireres af eksisterende musik, men benyttes også til at sætte musikalsk improvisation eller en kompositorisk aktivitet i gang. Der vælges repertoire og arbejdsformer, som giver et alsidigt billede af de udtryksmåder, som dans, bevægelse og dramatisering åbner mulighed for, og der skal være god balance mellem fastlagte bevægelsesmønstre og bunden eller fri improvisation. Et særligt anvendeligt repertoire udgør gamle og nye sanglege samt

traditionelle danske og udenlandske danse.

Musiklære

Eleverne skal have redskaber til støtte for den musikalske erkendelse og musikudøvelsen. Med udgangspunkt i musikalske kontraster arbejdes der med lydenes styrke, længde, tonehøjde, klangfarve og konsonans/dissonans samt musikkens rytme, takt og puls/ikke puls. Gennem praktiske øvelser og analyser kan eleverne få kendskab til skalaopbygning, akkorder og akkordforbindelser. Der arbejdes med musikalske begreber og terminologi, ligesom et nodebillede eller anden form for notation inddrages, hvor det er hensigtsmæssigt. Professionelt udført levende musik inddrages i undervisningen, ligesom der tilbagevendende vil være fællestimer med musikalsk indhold. Den levende musik skal bidrage til at motivere eleverne til opmærksom og intens lytten, anskueliggøre rent musikalske forhold samt give et indblik i udøvelsen af musik som erhverv.

Musical

På alle klassetrin kan der arbejdes med stykker, der indeholder dialog, sang og dans. Således indeholder Indskolingens emner tilbagevendende arbejde med både musik og skuespil, og i 7. klasse arbejdes der hvert år med musical i en længere periode.

Centrale faglige synsvinkler

Undervisningen i hovedområderne skal i det samlede forløb ses under følgende faglige synsvinkler:

Musikalske oplevelser

Der skal fokuseres på elevernes oplevelser samt følelse af ligeværd i et fælles musikalsk udtryk.

Lytning

En forudsætning for en udviklende beskæftigelse med musik er, at eleverne lærer at lytte koncentreret.

Samtale om musik

Allerede tidligt i skoleforløbet præsenteres eleverne for musik af vidt forskellig art. De skal begrunde og argumentere for deres synspunkter i samtalen om musikken.

Musikalsk handleberedskab

Eleverne skal have mulighed for selvstændigt at tage stilling til og bruge musikalske

udtryksformer.

Musikalsk bevidstgørelse

Der arbejdes med elevernes viden og bevidsthed om de musikalske elementer, som tilsammen udgør et musikalsk forløb.

Komposition og improvisation

Med udgangspunkt i elevernes fantasi samt forståelse af og erfaringer med æstetisk udtryk arbejdes der med komposition og improvisation.

Dette arbejde spænder fra ganske enkle arrangementer af sange, hvor fx tekst, melodi, instrumentale og vokale modstemmer og akkompagnementsfigurer er givet på forhånd, til egentlig komposition. Også improvisation indgår i musikudøvelsen i mange forskellige sammenhænge.

Musik og bevægelse

Eleverne skal have mulighed for at opleve musikken gennem kropslig aktivitet.

Alsidighed i repertoirevalg

Eleverne skal have kendskab til repertoire inden for forskellige musikalske genrer og fra forskellige epoker.

Optræden

Vi opfatter det som en central del af arbejdet med musik at opføre udvalgte værker, at kommunikere rent musikalsk. Alle klasser deltager derfor 2 gange årligt i en musikaften, hvor indstuderede værker fra den obligatoriske musikundervisning fremføres for forældre og kammerater.

Læseplan for faget MUSIK som valgfag

Musik tilbydes som valgfag i 8. og 9. klasse, således at eleverne får mulighed for at anvende og uddybe de færdigheder og erfaringer, som er tilegnet bl.a. i den obligatoriske musikundervisning. Endvidere tilbydes 10. klasse 2 kortere musikforløb i forbindelse med vores 2 koncerter for 9.kl. – 3.G.

Indholdsmæssigt kan undervisningen fx omfatte:

* direkte og bredt anlagt videreføring af den obligatoriske musikundervisning

- * korsang, sang og sammenspil i forskellige musikalske stilarter
- * komposition og arrangement
- * musik med dans og andre bevægelsesaktiviteter